

de Genstande, hvorved Købet opfyldes, overhovedet kun forefindes i stærkt begrænset Mængde. Dette har man anset det for hensigtsmæssigt udtrykkelig al fremhæve i de ovenfor anførte Eksempler. Som en i lignende Hensyn begrundet Lempelse i Anvendelsen af det strænge Grundprincip i § 24 kan det nævnes, at Sælgeren ved Køb af Genstande, der vel ere bestemte efter Art, men hvis Levering skal ske paa en bestemt enkelt af flere mulige Maader, f. Eks. ved et bestemt Transportmiddel, et bestemt Skib el. lign., ikke bliver erstatningspligtig, naar Omstændigheder af den i Paragrafen beskrevne Art gør det umuligt at opfylde Købet paa aftalt Maade, selv om de ikke danne nogen uovervindelig Hindring for rettidig Levering af Genstande af den aftalte Art.

Da en Sælger efter Omstændighederne kan have god Grund til at ønske sig fritaget for Erstatningsansvar ogsaa i andre Tilfælde end dem, som Udkastet saaledes har kunnet tage Hensyn til, og da derhos Afgrænsningen efter Udkastet selv for disse Tilfældes Vedkommende kan frembyde Tvivl, giver Paragrafen Sælgeren Anvisning paa ved passende Klausuler som hidtil udtrykkelig at forbeholde sig Fritagelse for Pligt til Skadeserstatning i saadanne Tilfælde.

§ 25.

Det følger af de almindelige Regler om Bevisbyrden, at Køberen, der i Medfør af §§ 23 og 24 kræver Skadeserstatning, maa bevise Størrelsen af sit ved Forsinkelsen eller Udeblivelsen med Leveringen lidt Tab. Naar Køberen benytter sig af sin Ret til at afvise Salgsgegenstanden og Prisen for denne ved Leveringstiden er højere end den vedtagne Købesum, afgiver imidlertid selve denne Prisforskel en Maalestok for det Tab, som Køberen normalt lider ved Forsinkelsen. Udkastets Bestemmelse i § 25 om, at Erstatningen i Mangel af Bevis for, at anden Skade er lidt, bliver at fastsætte til det paa den angivne Maade

udfundne Beløb, stemmer ogsaa med, hvad der — i hvert Fald i Handelsforhold — allerede nu antages for at være gældende Ret hos os. Det er derhos uden nogen Betænkelighed at gøre Bestemmelsen, der — som det ses — alene indeholder en Formodningsregel, anvendelig paa Køb udenfor de egentlige Handelsforhold, hvilket bl. a. fremgaar deraf, at Regelen efter fremmed Ret er gældende for alle Køb enten i Følge udtrykkelig Udtalelse, se saaledes Sale of Goods Act Sect. 51, jfr. ogsaa det ovenfor nævnte ungarske Udkast §§ 1412 og 1414, eller efter fast Praksis, som f. Eks. i tysk Ret, i hvilken Regelen alene findes udtrykkelig udtalt i Handelslovbogens § 376 for et begrænset Omraade.

Udkastet giver ikke som enkelte fremmede Love, f. Eks. den tyske Handelslovs § 376, nogen Vejledning til Afgørelsen af, hvilket Steds Priser der blive at lægge til Grund ved den heromhandlede Ansættelse af Skadeserstatningens Størrelse. I Almindelighed vil det være Priserne paa Leveringsstedet som det Sted, til hvilket Køberens Interesse i Leveringen nærmest er knyttet, der herved blive at tage i Betragtning. Men dette gælder ingenlunde altid. Dels kan det forekomme, at der paa Leveringsstedet ikke er et saadant Marked for Varen, som betinger dens Ansættelse til en bestemt Pris, dels vil det ofte efter selve Forholdets Beskaffenhed have været naturligt eller muligt for Køberen at dække sig ved Indkøb til lavere Priser paa andet Sted, navnlig paa selve Bestemmelsesstedet, i hvilket Tilfælde der aabenbart ikke er nogen Grund til at opstille en Formodning om, at Størrelsen af Køberens Tab er afhængig af de paa Leveringsstedet ved Leveringstiden gældende højere Priser. Da det derhos sjældent vil være forbundet med Vanskelighed for Køberen at fremskaffe fornøden Oplysning om, hvilket Steds Priser der i det enkelte Tilfælde er bestemmende for Størrelsen af hans Tab, har man ikke paa dette Punkt